

Propozycja PFPŻ ZP dotycząca określania "największej powierzchni" dla niektórych opakowań o kształtach innych niż sześcián i prostopadłościan, np. butelek, puszek i innych opakowań o nieregularnych kształtach.

Wymagania prawne

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności¹

Artykuł 13, ust. 2 i 3 - Przedstawienie obowiązkowych danych szczegółowych

2. Bez uszczerbku dla szczególnych przepisów unijnych mających zastosowanie do szczególnych środków spożywczych obowiązkowe dane szczegółowe wymienione w art. 9 ust. 1 - jeśli znajdują się na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie - są wydrukowane na opakowaniu lub etykiecie w sposób zapewniający wyraźną czytelność, z użyciem znaków o rozmiarze czcionki, której wysokość x , zdefiniowana w załączniku IV, wynosi co najmniej 1,2 mm.

3. W przypadku opakowań lub pojemników, których największa powierzchnia ma pole mniejsze niż 80 cm², wysokość x rozmiaru czcionki, o którym mowa w ust. 2, wynosi co najmniej 0,9 mm.

Wprowadzenie

W przypadku opakowań o kształcie sześcianu lub prostopadłościanu można logicznie uznać jedną ze ścianek opakowania za największą powierzchnię (liczoną jako wysokość ścianki x długość). Jest to bardziej skomplikowane w przypadku opakowań o nieregularnych kształtach np. w formie walca, butelki, lub innych. Ponadto nie ma zamkniętej listy możliwości tworzenia kształtów opakowań żywności, kształty te wciąż zmieniają się, aby dotrzymać kroku wyjątkowo wysokiej innowacyjności w branży spożywczej.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004. Opublikowany w Dzienniku Urzędowym UE dnia 22 listopada 2011 r. (L 304/18).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1169/2011 nie wprowadziło definicji „największej powierzchni”.

W związku z powyższym niniejszy dokument ma pomóc w wyznaczaniu największej powierzchni opakowań o nieregularnych kształtach w celu wytypowania minimalnej wielkości czcionki dla informacji obowiązkowych.

Sposób postępowania

Wyjaśnienie Komisji Europejskiej wskazuje, że do określania największej powierzchni dla opakowań o kształcie sześciangu lub prostopadłościanu należy przyjmować jeden cały bok danego opakowania, który stanowi tylko część całej powierzchni opakowania (od 1/6 (~17%) w przypadku sześciangu do ok. 30% w przypadku prostopadłościanu np. kartonu mleka – 26%, kartonu „Ptasiego mleczka” – 32%, kartonika gum do żucia – 30%).

Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienie, do określania największej powierzchni opakowań o nieregularnych kształtach należy przyjąć podobne podejście, które **nie dyskryminuje** ich.

Optymalnym sposobem postępowania jest przyjęcie podobnie jak w przypadku opakowań o kształcie prostopadłościanu za **największą powierzchnię opakowań o nieregularnych kształtach obszaru 1/3 całkowitej bocznej powierzchni takiego opakowania, np. bez wieczek, denek, kołnierzy wokół wieczek, itp.** Wyznaczając ten obszar należy brać pod uwagę pole widzenia, które można wykorzystać jako miejsce przekazania podstawowych informacji dla konsumenta.

W przypadku kształtów cylindrycznych (np. puszek) lub opakowań w kształcie butelek (np. butelki), które często mają nieregularne kształty, należy przyjąć podejście określone w pkt 2.3.1 *Zawiadomienia Komisji w sprawie pytań i odpowiedzi dotyczących stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności², tzn.*

przez „największą powierzchnię” w przypadku tych opakowań można rozumieć powierzchnię z wyłączeniem wieczek, denek, kołnierzy wokół wieczek i denek puszek, szyjek butelek i słoików, a także miejsc, w których szyjki się rozszerzają. Orientacyjnie, zgodnie z zaleceniem międzynarodowym nr 79 Międzynarodowej Organizacji Metrologii Prawnej, w przypadku opakowań o kształcie cylindrycznym lub zbliżonym do cylindrycznego główna powierzchnia informacyjna opakowania jest określana jako 40 % wysokości opakowania x obwód opakowania, z wyłączeniem wieczek, denek, kołnierzy wokół wieczek i denek puszek, szyjek butelek i słoików, a także miejsc, w których szyjki się rozszerzają.

Zazwyczaj pole widzenia, czyli widoczna powierzchnia opakowania o nieregularnych kształtach obejmuje około jednej trzeciej ogólnej powierzchni.

Należy zwrócić uwagę, że przyjęcie założenia, iż największa powierzchnia w przypadku opakowań o nieregularnym kształcie jest w istocie powierzchnią odpowiadającą polu widzenia, spowoduje **spójne i sprawiedliwe** traktowanie opakowań nieregularnych i tych mających płaskie ściany oddzielone krawędziami (typu prostopadłościennych kartonów, pudełek).

Nie ma racjonalnego uzasadnienia dyskryminowanie opakowania o nieregularnej powierzchni bocznej, poprzez uznanie całej takiej powierzchni za największą powierzchnię w rozumieniu art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 1169/2011 i równoczesne uprzywilejowywanie opakowania o regularnych kształtach, prostopadłościennych kształtach, co do których za największą powierzchnię uważa się, zgodnie z wyjaśnieniem Komisji Europejskiej, tylko część powierzchni bocznej (jeden bok kartonu). Nie przemawiają za tym w szczególności względy celowościowe.

Choć w art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 1169/2011 ustawodawca posługuje się pojęciem „pole”, a nie „pole widzenia”, wykładnia funkcjonalna nakazuje naszym zdaniem uznanie za największą powierzchnię

² Dz.Urz.UE C 196 z 8 czerwca 2018 r.

największą część powierzchni opakowania objętą polem widzenia.

Odrębną kwestią jest **sytuacja w przypadku opakowań o nieregularnych kształtach, które mają ograniczoną powierzchnię nadającą się do zadruku** ze względu na wypukłości, pofałdowania, zagłębienia i inne krzywizny, szorstkości, guzowatości, wzory, emblematy itp.

Powierzchnia zadruku jest determinowana przez kształt opakowań, który oprócz aspektów wizualnych i marketingowych, wielokrotnie ma znaczenie użytkowe. Wszelkiego rodzaju wypukłości, wklęsnięcia na opakowaniu, nienadające się do zadruku, mają na celu zapewnienie stabilniejszego bezpiecznego utrzymania w dłoniach, a przez to ułatwienie korzystania z produktu. W przypadku wielu produktów nie jest możliwe ograniczenie się do gładkich, prostych powierzchni opakowań, gdyż będą one mało użytkowe dla konsumenta. W takim przypadku, zasadne byłoby przyjąć jako największą powierzchnię do określenia wielkości czcionki, 1/3 powierzchni nadającej się do zadruku.

W związku z powyższym każde opakowanie o nieregularnych kształtach powinno być oceniane indywidualnie i producent powinien posiadać uzasadnienie zastosowanego sposobu wyliczania największej powierzchni dla konkretnego opakowania.

Przykładowe opakowania o nieregularnych kształtach

Przykłady opakowań z ograniczoną powierzchnią nadającą się do zadruku

WNIOSEK

Jeśli "największa powierzchnia" danego opakowania określona zgodnie z powyższym podejściem jest:

- *większa lub równa 80 cm²*: wymagana minimalna wielkość czcionki dla obowiązkowych informacji wynosi minimum 1,2mm
- *mniejsza niż 80 cm²*: wymagana minimalna wielkość czcionki dla obowiązkowych informacji wynosi minimum 0,9 mm.